

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 30

DOM
2020-03-13
Meddelad i Stockholm

Mål nr
14962-19

Sida 1 (7)

SÖKANDE

AJ E-Print AB, 556294-8942

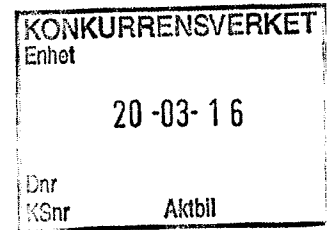
Ombud: Advokaterna Göran Andersson och Ponthus Andersson
Hellström Advokatbyrå KB,
Box 7305
103 90 Stockholm

MOTPART

Karolinska Institutet, 202100-2973
171 77 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 1163444

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: avd30.fst@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt	-	måndag–fredag 08:00–16:00

BAKGRUND

Karolinska Institutet (KI), genomför en upphandling av ett ramavtal för tryckeritjänster av avhandlingar, diarienummer 2-4998/2018.

Upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling. Anbudena ska utvärderas på grunden bästa förhållandet mellan pris och kvalitet. KI beslutade den 17 juni 2019 att ramavtal skulle ingås med Universitetsservice Us AB och Holmbergs i Malmö AB.

YRKANDEN M.M.

AJ E-Print AB

AJ E-Print AB yrkar att förvaltningsrätten ska ingripa mot upphandlingen och anser att upphandlingen ska göras om.

Fyra anbudsgivare lämnade anbud i upphandlingen. KI bedömde att samtliga anbud kvalificerade för utvärdering. Utvärderingen, som syftade till att tilldela ramavtal till två leverantörer vars anbud hade det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet, resulterade i att Universitetsservice fick det lägsta utvärderingspriset, Holmbergs det näst lägsta och AJ E-Print AB det tredje lägsta.

AJ E-Print AB har lidit eller kan komma att lida skada på grund av den bristfälliga utvärderingsmodellen och genom KI:s brott mot likabehandlingsprincipen. Utvärderingsmodellen är varken objektiv, kontrollerbar eller förutsägbar utan ger KI möjlighet att, efter eget gottfinnande, tilldela kontraktet. En korrekt utformad utvärderingsmodell hade inneburit att bolaget kunnat lämna ett mer konkurrenskraftigt anbud.

KI har valt en utvärderingsmodell där priset, för det fall kvaliteten medför att nedjusteringsfaktorn är 100 %, saknar betydelse. En sådan utvärderingsmodell är inte förenlig med bestämmelsen i 16 kap. 1 § LOU avseende utvärderingsgrunden bästa förhållandet mellan pris och kvalitet. Detta eftersom priset alltid måste utgöra ett kriterium i utvärderingen.

Det är inte möjligt för en rimligt informerad och normalt omsorgsfull anbudsgivare att förstå vad som är en ”korrekt monterad text”. Kriteriet ger KI ett stort utrymme för godtycke vid utvärderingen. En sådan utvärderingsmodell brister i transparens och är oförenlig med LOU. Förfrågningsunderlaget kan inte förstås på annat sätt än att information om vad KI anser är en korrekt monterad text fås först efter att upphandlingen avslutats.

KI

KI bestrider yrkandet.

Utvärderingsmodellen har inte medfört någon negativ påverkan för någon av anbudsgivarna. Samtliga lämnade anbudspriser har bedömts som marknadspriser.

KI krävde att leverantören skulle inkomma med två tidigare tryckta avhandlingar som arbetsprover. Leverantören fick själv välja vilka arbetsprover de skulle inkomma med. Det framgår mycket tydligt vilka kriterier som skulle användas för utvärderingen av arbetsproverna

KI:s svar på frågan om ”korrekt monterad text” var mindre tydligt. Det var dock bara en av fyra punkter som betygsattes vid utvärderingen. Även om bolaget skulle tilldelas det högsta betyget för punkten finns det fortfarande

ingen chans för bolaget att höja placeringen i rangordningen och därmed bli antagen som ramavtalsleverantör.

Eventuella brister har inte varit av sådan art eller omfattning att gemenskapsrättens krav på likabehandling, förutsebarhet och transparens åsidosatts.

AJ E-Print AB har lämnat det lägsta priset i upphandlingen. Den enda anledningen till att bolaget inte blev antagen som ramavtalsleverantör var kvalitetsbrister i anbudet. Bolaget är rangordnat som nummer tre och kan därför inte anses ha lidit skada eller riskerat att lida skada.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Upphandlande myndigheter ska enligt 4 kap. 1 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

En upphandlande myndighet ska enligt 16 kap. 1 § LOU tilldela den leverantör ett kontrakt vars anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga för myndigheten. Vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet ska utvärderas på någon av följande grunder: 1. bästa förhållandet mellan pris och kvalitet, 2. kostnad, eller 3. pris. Myndigheten ska i något av upphandlingsdokumenten ange den grund för utvärdering av anbud som den avser att använda.

När en upphandlande myndighet utvärderar ett anbud på grunden bästa förhållandet mellan pris och kvalitet ska den enligt 16 kap. 2 § LOU bedöma anbudet utifrån kriterier som har anknytning till det som ska anskaffas. Ett tilldelningskriterium ska anses ha anknytning till den vara, tjänst eller byggtreprenad som ska anskaffas om kriteriet i något avseende hänför sig till denna vara eller tjänst eller till byggnadsverket under något skede av livscykeln. Tilldelningskriterierna ska säkerställa en effektiv konkurrens och får inte ge den upphandlande myndigheten en obegränsad valfrihet. De ska presenteras så att det utifrån leverantörens uppgifter går att kontrollera hur väl ett anbud uppfyller kriterierna. Om det finns anledning ska myndigheten kontrollera att leverantörens uppgifter är riktiga.

När grunden för utvärdering av anbud är bästa förhållandet mellan pris och kvalitet eller kostnad, ska tilldelningskriterierna enligt 16 kap. 7 § LOU viktas inbördes. De får viktas inom intervall med en lämplig största tillåtna spridning. Om kriterierna inte kan viktas, ska myndigheten beakta dem genom en prioritetsordning. Myndigheten ska i något av upphandlingsdokumenten ange hur kriterierna ska viktas eller vilken prioritetsordning som ska tillämpas.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i den lagen och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 20 kap. 6 § första stycket LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Bestämmelserna i LOU hindrar enligt förvaltningsrättens mening inte att en upphandlande myndighet tillämpar en utvärderingsmodell vars kriterier och

viktning av kriterierna vid en utvärdering på grunden bästa förhållandet mellan pris och kvalitet teoretiskt innebär att kvaliteten i vissa ytterlighetsfall får sådant genomslag att priset saknar betydelse. Att det ytterst kan bli fråga för en upphandlande myndighet att avbryta en upphandling för att priset för vinnande anbud leder till att anskaffningen inte kan genomföras med hänsyn till bestämda budgetramar föranleder inte någon annan bedömning.

I nu aktuell upphandling har det teoretiska utfallet vid utvärderingen kunnat bli sådant att priset saknar betydelse. Samtidigt framgår det inte annat av det parterna anfört att tillämpningen av modellen i praktiken inte fått ett sådant utfall. Modellen har således i praktiken inneburit dels att anbudsgivarna konkurrerat med både pris och kvalitet, dels att KI kunnat bedöma anbuderna i verklig konkurrens i fråga om pris och kvalitet. Förvaltningsrätten anser därför att utvärderingsmodellen inte strider mot LOU.

Av det AJ E-Print AB anfört går inte heller att dra några säkrare slutsatser i fråga om vilken skada bolaget lidit eller kunnat komma att lida till följd av utvärderingsmodellens utformning. På vilket sätt det påstådda felet i utformningen av utvärderingsmodellen mer konkret hindrat bolaget att lämna ett mer konkurrenskraftigt anbud framgår inte av det bolaget anfört. Förvaltningsrätten anser därför att bolaget inte gjort sannolikt att det påstådda felet medfört att bolaget lidit eller kan komma att lida skada.

AJ E-Print AB gör vidare gällande att utformningen av kriterierna för arbetsproverna – ”texten är korrekt monterad vad gäller radbrytningar, avstavningar, stycken, storlek och formatering” – strider mot LOU. Av upphandlingsdokumenten framgår att arbetsproverna kan ge prisavdrag om 0 %, 10 % eller 25 % beroende på vilket betyg G, VG eller MVG som arbetsproverna erhåller vid utvärderingen.

När det gäller frågan huruvida AJ E-Print AB lidit eller kan komma att lida skada av det påstådda felet i fråga om utvärderingen av arbetsproverna, har bolaget inte påstått att de två vinnande leverantörernas anbud värderats för högt. Förvaltningsrätten konstaterar vidare att även om AJ E-Print AB hade erhållit betyget MVG för sina arbetsprover och således 25 % prisavdrag, hade detta inte ändrat bolagets rangordning. Bolaget skulle således fortfarande ha rangordnats på tredje plats och därmed inte getts möjlighet att som en av två vinnande leverantörer ingå ramavtal med KI. Förvaltningsrätten anser mot denna bakgrund att AJ E-Print AB inte gjort sannolikt att bolaget lidit eller kan komma att lida skada till följd av den påstådda bristen i fråga om arbetsproverna.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att skälen för att ingripa mot upphandlingen inte är tillräckliga. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-05).

Mattias Almqvist
Chefsrådman

Föredragande jurist i målet har varit Sofia Palmqvist.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

